

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyomdájában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Kiállításunk.

Mikorára lapunk e száma széthordva lesz az egész vármegyében, akkorára Zomborban az ipar- és kereskedelmi-kiállítás is meg lesz nyitva.

Napok óta sürögve-forogva fáradságos munkát végző férfiak, hogy iparosaink szorgalmának és szakértelmének gyümölcseit tetszetős alakban juttassák a nagy közönség szeméi elé. A látott biztos előjelek után magának a kiállításnak sikerében nem is kételkedik senki; de a siker teljességéhez még egyéb is kell, mint egy nagy rakás felhalmozott ipartermek s erről az „egyébrol“ legyen szabad most egypár szót szólni.

Minden kiállítás iránt bizonyos pronomszorosított igényvel lép föl a közönség, vagyis előre megállapítja a várakozás azon mértékét, melynek elérését a tárlatnak követelőleg keresi. Sok függ attól, hogyan állapítatik meg ezen kiindulási alap.

Egy helyi kiállítással szemben nem várhatja, nem is pretendálhatja senki okosan, hogy az szem nem látta és fül nem hallotta csodákat fog elének tártni.

Nem is ezért készült, nem is ez a célja s feladata.

Ez a mi kiállításunk kettős célból készült, egyrészt és különösen azért, mert az előző években rendezett mesterinasi kiállítások alkalmával sokszorosan és követelőleg hangzott föl iparosaink ajkáról az a kívánság, hogy ők is szeretnék megmutatni, mit tudnak és mi telik ki tőlük. Ennek a pártolásra méltó kívánságnak felkarolása volt az egyik és legelső oka annak, hogy ez a kiállítás csírájában megfogamzott.

Ne felejtsek ezt el, akik hivatta vagy műkedvelésből bíráltni fogják; mert csak ezen indító okot tudva, fogják helyesen megítélhetni, vajjon az lett-e a szerény kezdetből, aminek lenni indult.

Második és nem kevésbé fontos célja ezen kiállításnak: tájékoztatni a helybeli és környéki közönséget azon iparcikkek minősége s ára felől, melyek Zomborban kényelmesen beszerezhetők.

Ezen tekintet a fogyasztás szempontjából igen fontos. Mert tény, hogy nagyon sokan vannak még a fogyasztó közönség tagjai közt, akik távol vidékeken, sok utánjárásal és kockázattal keresik azt, amit itt helyben kényelmesebben s olcsóbban, de legalább jobban s éppen oly csinosan megszerezhetnének.

Ma valóságos divat a hazai ipar pártolásával kacérkodni. Szép és okos divat, mert a nemzet jólétét és vagyonosodását eredményezné, ha a szóból testet öltött ige válnék. De ma még nem vagyunk ott; és hogy nem vagyunk ottan, annak egyik oka az, hogy nem ismerjük iparosainkat, különösen nem vagyunk tájékozva gyártmányaik minősége és megbízhatósága iránt.

Vagy nem igaz-e, hogy esztendőnk elmúlnak, míg Zomborban egy számottevő kelengye-butor megrendeltetik, hanem a helyett eljárunk Szegedre, ott összeveszünk drága pénzen szemre készült holmikát és dacára annak, hogy azoknak célszerűtlenségét egymásnál szüntelen látjuk, még sem szünik meg az újabb nemzedék a régebbit követni, hanem éppen úgy eljár ma is, mint 10 vagy 20 év előtt tette, butorért Szegedre, holott helyben ugyanazt jutányosabb áron vagy legalább jobb minőségben megrendelhetné.

Ezen ferde szokásnak vagy az az oka, hogy a közönség nem ismeri az iparosokat és azoknak munkáikban nyilatkozó képességeit, vagy pedig nem bíz az ő szoliditásukban.

Az első akadályát a helyi ipar felvirágzásának egyszerre eloszlatja a kiállítás egyszerű megtekintése; mert mindenki a helyszínén meggyőződhetik arról, hogy akár izlés, akár tartósság, akár jutányosság dolgában minden méltányos igénye kielégítésre talál helyben. Ezen meggyőződés van hivatta megtermeni azt a bizodalmat, mely nélkül semmiféle üzletet kötni nem lehet.

Ha iparosaink ezt a két célt elérték, részükre egyelőre meg lehetnek a kiállítás sikerével elégedve.

Az áldozatkész kiállító azonban csak egyik tényezője a sikernek; a másik tényező a fogyasztó nagy közönség érdeklődése. Mert hiába törizsuzza magát a szegény iparos, ha egyszer közönyös iránta az a közönség, melynek szolgálatára utalva van és ha méltányossággal nem találkozik azok részéről, a kiknek erejét és tügyességét felajánlja. A közönségnek is meg kell tenni a magáét, de mindenesetre annyit, hogy a kiállítást, már a saját érdekében is tanulmány tárgyává tegye és mutatkozó szükségleteinek fűdözésére a legkényelmesebb vagyis legközelebbi forrásokat használja fel.

A szomszédos községek iparbarátai is hazafiu kötelességükből folyólag tegyék meg a magukét és kövessenek el mindent, hogy az a közönség, melyet földrajzi fekvése a zombori piacra utal, ne mulassza el kellő tanulmányozását a kiállító jó alkalomnak.

Csak a termelők és fogyasztók kölcsönös jóakarata hozza meg az általános jólétet, a melyet mindnyájan kívánunk; járuljunk tehát a magunk részéről a siker biztosításához, mindenki a maga hivatása szerint.

Egy zombori filozófus Berlinben.

Smitt doktorról van szó.
 Harmadéve, hogy a zombori kir. törvényszék írnoka, a kinek másféltizedes buvárkodásáról vajmi keveset tudott, kivált a laikus világ, megírta Hegel dialektikájának magyarázatát és egyszerre kiemelkedett az ismeretlenség homályából. A berlini filozófiai társaság nemzetközi pályázatán Smitt Jenő műve nyerte el az első dícséretet, a munka Berlinben a pályázatot hirdető társulat kiadásában meg is jelent és a szakkörök figyelmé ezentúl osztatlanul Smitt Jenőre irányult.

A várakozásoknak megfelelőleg tudós földink ezota kizárólag a tudományok tudományával foglalkozik. Elhagyta hivatalát és jelenleg a német kultúra metropolisában, Berlinben folytatja tanulmányait. Mint különösen figyelemre méltó dolgot, nem tartjuk érdekeltenekek, szóról-szóra közölni a „Deutsches Tagblatt“ beköszöntőjét, a melyel a berlini irodalmi körök az elmúlt télen Smittet fogadták. A közlemény így hangzik: „Az a filozófiai világító szellem“ (Die philosophische Geistesleuchte), a kit az itteni filozófiai társulat a Hegel dialektikájának bíráló fejtegetése tárgyában kiirt pályázatán, az annak idején sokat emlegetett Smitt Jenő Henrik m. kir. irodai tisztviselő (!) személyében, illetve a „Hegel dialektikájának titka“ című pályanyertes munka szerzőjében felfedezett, — egy idő óta Berlinben tartózkodik és a filozófiai társulat körében, a hová mindjárt megérkezte után bevezették, — különös figyelmé és előzékenység tárgyát képezi. Smitt ur, kit időközben a budapesti egyetemen bölcsészettudorrrá promováltak, Berlinben Dubois Reymond, Lasson és Schmidt Erich tanárok előadásait hallgatja és ma delután a filozófiai társulat ülésén fogja első felolvasását tartani. „Az érteki értekek egységes alapjairól.“ (Dtsch. Tgbl. 1889. január 26.)

Ime, a szerény magyar tudor, a ki entusiastá a német tudományos köröket, a bölcsészettnek par excellence hivatott művelőit!

Smitt ur szorosabb értelemben vett szaktudományon kívül, azóta élénk részt vesz Berlinben, az irodalmi világ minden komolyabb mozgalmában és tevékenységébe kivált azért feltűnő, mert legutóbb közzétett írtaiban, a szépirodalmi műkritikát, a melyet bizony széles e világon mindenütt csak tárcastilben szoktak kezelni, a komoly, filozófiai megismerés, az elemző lélektan s a bölcsészeti morál szélesebb bazisaira fekteti. Fejtegetéseinek eredeti, önálló eredményei, elragadják az irodalmi köröket és még az uralgó áramlatok ellenében is ki tudja vinni az elismerést vető-jánuak.

Hogy ne menjünk tovább, vegyük csak szemügyre Smitt dr. legújabb tanulmányát. „Ibsen Henrik, mint lélektani sophista.“ (Heinrich Ibsen, als psychologischer Sophist.) Újabb időben aligha foglalkoztak a német bel-letristikuskok behatóbban a drámaköltészettel, sőt egyáltalában az irodalmi irányzatok belső kérdéseivel, mint a hogy ezt Smitt teszi. Bienenam lipseji folyóiratában határozottan az van mondva, hogy véleményünk szerint Smittnek röpirata élelítés és gondolatbőség tekintetében fölhaladja mindazt, a mit eddig Ibsenről írtak.

Ennek kétségkívül meg van a maga jelentősége, ha meggondoljuk, hogy a mióta Ibsen, e tündérszerű norvég drámáiról a német színpadon szerepel, munkái állandó kérdését képezik a bíráló tanulmányoknak. Németországban, kivált a mester „beavatottai“ csinálnak reklámot a realizmus azon non plus ultrájának, a mely Ibsen színművein eddig nem ismert mértékben leli kinyomtatást. A közönséget pedig elkábítja a hatványozott rendkívüliség, mely az Ibsen alkotásainak főtartalmát képezi, maga e

naturalistikus esodairodalom pedig egymásután hívja ki a kritikák különböző nemeit.

Schmittnek tanulmányában ritka konzekvenciával van már most levezetve az Ibsen-féle alkotások eredendő bűne, a lélektani jellemfestés hiánya.

Schmitt egymásután veszi bonckése alá Ibsen színműveit, az alakok lélektani ellenmondásait oly erőteljesen domborítja ki az olvasó előtt, hogy egyszerre kiviláglik, hogy miért is hódít oly ellenállhatatlanul az abszurdum, és teljesen igazat adunk neki, mikor Ibsenről imigyen vélekedik:

„Ibsen hősei sophistikus műfogások útján az igazság látszatával fölruházott lehetlenségek, lélektani szörny-szüllöttek, a legrosszabb fajtából való chimérák, többé-kevésbé ügyesen leplezett abszurdumok.“

A „Brand“ hősről, kit Ibsen az igazságérzet idealistájának szerepeltet, röviden megtudjuk, hogy erkölcsi tartalommal éppen nem bir s mániája megfosztja még a leg-елеmből emberi kogniciótól is.

A bonyodalom egyszerűen a hős hajthatatlan, könyörtelen rögeszméjéből keletkezik. A „Wildente“ hős szintén egy magasztos elv pathetikus szolgálatában állónak látszik, tényleg azonban egyoldalú világnézelete még a leg-kisebb előrelátást is kiöl szívéből és egy csepp jó érzés nélkül teszi tönkre egy egész család boldogságát. „Norá“-nak hősnője szintén egy nagy ellenmondás. És így tovább. Minden alakja igazolni látszik azt, hogy a költőnek filozófiai sophisma és az ő nézetei körülbelül egyeznek Protogoras skepsisével, a ki még a matematikai igazságban is kételkedik s az elisi Hippias elveivel, aki a törvényt tartja az ember legnagyobb zsaruokának, mert az az egyént természetete elleni cselekedetekre ösztökéli.

Ibsennek legtalálhatóbb jellemzését egyébként ő maga nyújtja, midőn Maximos szájába a következőket adja:

„Erdemes a fáradságra a lehető akarni!“
 Valójában, Ibsen programja nem a szép, vagy a jó, vagy az igaz, hanem egyedül a bámulatos rendkívüliség.

Röviden összefoglalva, Schmitt az egész Ibsen-irodalmat a kor erjedési processusából magyarázza és a művészi befejezetlenséget, az ellenmondások naturalistikus költészetét figyelemreméltó tümeménynek tartja, a mely a jövő művészetének teszi a legjobb szolgálatot. A jelenkor „Sturm und Drang“-ja ez.

Ezzel egy csapásra ki is van jelölve a naturalizmusnak helye a művészetben. Nem egyéb az detail-munkánál, mely nem önmagáért létezik, halavány fénysugárnál, melyet csak a jövődönék ragyogása előre vet.

„Nincs tehát értelme annak — ugy mond Schmitt — ha a fölött vitatkozunk, hogy vajjon az idealizmus, vagy pedig a naturalizmus-e az egyedül jogosult műalkulás; értsük meg, hogy e kétféle forma nem külső valami, hanem csak kétféle, különböző stádiumát képezi ugyanannak a fejlődési folyamatnak. Az egyik irányzat az érzékileg naiv gyermekkor, vagy az ifjúságnak merész fantaszáját jeleníti meg, — a másik pedig a férfikornak duzzadó erejét, a mely szabadon uralkodik a rendelkezésére álló eszközök nagy választéka fölött. A naturalistának az idealizmus hiányát szemére háyni annyi volna, mint a gyermeket megpirogatni azért, mert oly kevésbé férfias.“

Schmittnek Ibsen-kritikája különben bevezetést az egész antik és modern drámairodalomnak is meglepően eredeti jellemzését tartalmazza. Az ó-görög pathosnak, Shakespeare erőteljes individualizálásának, a spanyol dráma s a francia romantika színműveinek közös és eltérő vonatkozásairól, s a drámai cselekvés eszmei tartalmáról közzétett éles megfigyelések, minden Ibsen-kérdés nélkül is számottevő anyagot tesznek. Hasonlóképen élvezetes részletet képez az is, a hol Smitt dr. a lángészről értekezve, az emberiség kulturfejlődésének különböző stádiumaiban ragyogó zenik genetikusk kapcsolatát demonstrálja. Egyáltalán Ibsennek költészete méltán látszott Smitt előtt alkalmas középpontnak arra, hogy onnan a koreszmék forrongásába egynemely purificáló elméletet irányítson. Ibsen poezisa, melyet Smitt Cabanis, a ki-tűnő berlini humorista oly találóan nevezett el „denaturált művészet“-nek — még a kor viszás social-elveit sem tartja eléggé naturalisnak, erőszakosan naturalizál s a negatív eszményítés lépcsőzetén a saját csodáltságára kedvéért oly messzire halad a kiindulási ponttól, a tárgyi világtól, hogy végtére is olyan mondasokat kell hőseitől hallanunk mint ez, hogy „ki kezeskedik nekem arról, vajjon odafönn a Jupiteren kétszerkettő nem-e ötöt tesz ki?“

Valóságos „denaturálás“ ez az emberi léleknek, vegyüléke az affectált skepsisnek és a józan észszel ellenkező sophiszmának, melyet a hypnotisált közönség nem lát, nem vesz észre, mivel a váratlan fordulatokban gazdag meseszöveg, s az elegendig ismeretlen, eredeti színpadi cselekvések, valami káprázatos hatást suggerálnak, melynek nyomása alatt a természet és élet hű képének véljük azt, a mi pedig csak szemfényvesztés, igazi „Schwarzkunstleri.“

Schmitt méltán nevezi „korrájt“-nak művét. A század végső tizedének kiforratlan eszméi, a jövődönő átalakulást megelőző erkölcsi bizonytalanság, s az egyén separát törekvésének tévelyei, szóval a kor maga van Ibsennél eltorzítva. Innen a gyöngye megfigyelőnek bámulata, de innen van egyszersmind a titáni és a közpáni elemeknek ama szörnyűsége diszharmoniója, melyet Ibsen drámái a bölcselkedő elme előtt tárnak fel. Mindenesetre

➔ Mai számunkhoz melléklet van csatolva. ➔

borzalmos eredetiség, de — ugy mond Schmitt — mégis csak többet ér a banális tökélyénél.

Még egyet. Sajátságosnak tűnhetik fel sokak előtt az, hogy a magyar tudós német munkákat ír. A napi sajtó keményen megírta ezért Schmittet még nemrégiben mikor Schmitt a „modern és antik sorstáradéjakról“ adott ki egy rövid tanulmányt, melynek a most ismertett korrájra bizonyos tekintetben pendant-ját képezi. A dolgot azonban más oldalról kell tekintünk. Schmitt elment a berlini egyetemre hogy tanulmányait folytassa. Berlinben véletlenül épen a német műkritika forrongó harcaira talált. Az Ibsen-kérdés a német irodalmi körökben akut és a szó-szoros értelmében lokális érdekű dolog. Mi természetesebb, mint az, hogy a gondolkodó bölcész, a ki a saját tisztult nézetével hitte a vitát helyes mederbe terhelni, felhasználta az alkalom nyitást arra, hogy a német közönség előtt körvonalozza a maga szempontját és megfelelő korrekтивumot adjon. De magyarul megírni e tanulmányokat már csak azért is célszerűtlen dolog lett volna, mivel Ibsen a hazai közönség előtt eleddig ismeretlen s a norvég drámáiról „Norá“-ja csak az őszszel fogja tartani bevonulását a nemzeti színházba. Magától értetődik, hogy akkorrára magyar nyelven is élvezhető lesz Schmittnek kritikája. A magyar filozófus — ki különben egyforma tökéletességgel ír magyarul meg németül — tehát csöppet sem követett el megbántóztató dolgot, sőt ellenkezőleg a magyar névnek a külföldi tudományos körök előtt méltó becsületet szerzett. Csak el kell olvasni a „Post“-a, „Berliner Fremdenblatt“-a, a „Magdeburgische Zeitung“- és még több más német lap kritikáját.

Schmittnek rendszeralkotó főműve még nem került sajtó alá. A kik ismerik a szegény bölcész hazafiak jellemét, azok egy perccig sem kételkedhetnek azon, hogy Schmitt megmarad magyar bölcésznek és ha tanulmányai befejeztével, idővel visszakerül hazájába, magyarul fogja kiadni tudományos dolgozatait. Bizonyára nem fog rajta a germán eszbitás. Különös benyomást tehet ugyan reá az hogy a kit itthon egyszerűen ignoráltak, az most külföldön általános elismerést arat. — de azért talán még sem fogjuk megérni azt a blamást, hogy Göttingában, vagy Thübingenben előbb kínáljanak neki kathedrát, mint itthon, Magyarországon!

Papp Dániel.

Hirek.

A vasárnap megnyitandó kiállításról. A Zomborban, 1889. évi augusztus hó 11-től 18-ig tartandó általános ipar- és kereskedelmi kiállítás ünnepélyeinek programja. I. Augusztus hó 11-én. I. Kora reggel a tüztőltek zenekara zeneszó mellett bejárja a várost. Ezt megelőzi három mozsárlövés. A város ama utcái, a melyeken a kiállítás védnöke kíséretével a kiállítási helyiségekbe vonul, lobogódszt öltnek. 2. Délután 8 órakor a kiállítási helyiségek a közönség számára megnyitottak. A rendező bizottság egy része 9 órakor kocsikon a kiállítás védnökeinek, méltóságos Sándor Béla főispán urnak meghívására indul, akit mozsarzás a zenekar által játszott Rákóczy-induló mellett — a rendező bizottság élén — a kiállítás tiszteletbeli elnöke, dr. Csihás Benő polgármester ur fogad. Elhelyezkedés után a dalárda elénekli Kölcsey Hymnusát, a tiszteletbeli elnök ezután a védnököt üdvözlölvén, kéri a kiállítás megnyitására, mire védnök a kiállítást megnyitja s a kísérettel és a jelenlevőkkel megsejleli a kiállítást. 3. Este 8 órakor a polgári kaszinó helyiségeiben bankett tartatik. — II. Augusztus hó 18-án. Délután 5 órakor tartatik meg a záró ünnepély, melyben a kiállítás röviden ismertette lesz, felolvastatik a jury bizottság jelentése, kiosztatnak a kiállítási oklevelek és jutalmak s elmondatnak az ezen alkalommal szokásos beszédek. Este 7 órakor a kiállítás berekesztetik. — A rendező bizottság.

Kiállítási hírek. A kiállítási lakomára, mely a kiállítás megnyitása napján, e hó 11-én este 8 órakor, a kaszinó helyiségeiben tartatik meg, ugy a hölgyek, mint az urak előjegyezteshetik magukat vagy a kiállítás elnökségénél, vagy pedig a kaszinóban elhelyezett aláírási iven. Egy-egy teríték ára 1 frt 50 kr. — A kiállítási szándékozók felkérhetnek, hogy tárgyaikat legkésőbb e hó 9-én este 6 óráig a kiállítási helyiségekbe beiktudni sziveskedjenek. — A kiállításra vannak idejény és napi jegyek. Idejényjegy ára 1 frt s ezzel a kiállítási helyiségekbe bármikor belépetheti; napi jegy a megnyitás napján 50 kr, a többi napokon 20 kr. A napi jegyek csak egyszeri belépésre jogosítanak. Idejényjegyeket vehetni: Falcione Gustáv, Heindhofer Róbert, Karakásevits Mihály, Mayer és Thum és Sztrilich Zsigmond urak kereskedésében és a kiállítási pénztárnaknál. — A kiállítás rendezői felkérhetnek, hogy a megnyitás napján délelőtt már 1/2 óráig a főgymanasiumi épületben legyenek. Onnan indul ki a menet a védnök urért. — A kiállítás megnyitó ünnepe e hó 11-én pontban 9 órakor a belvárosi népiskola helyiségeiben tartatik meg. — A kiállítási lakomát — értesítéstünk szerint — a fiatalság táncfal akarja összekötni. — A háztulajdonosok felkérhetnek, hogy a kiállítás alkalmával házaikat zászlókkal és szőnyegekkal díszítsék. — A kiállítás, a mint azt a nagymérvű érdeklődésből és a kiállítandó tárgyak nagy számából már most megítélhetni, fényesnek ígérkezik. Minden iparág gazdagon lesz képviselve. A tárgyak az állami főgymanasium és a belvárosi fitanoda helyiségeiben lesznek elhelyezve. — A kiállítási csárda előtt, a kiállítás tartama alatt naponként délután 5 óratól 8 óráig Herczenberger Sándor zenekara — külön díj nélkül — sétahangversenyi rendez.

Személyi hír. Biberos érsektünk, mint sajnálatlaltal értesültünk, még folyton gyengélkedik.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Joannovits Döme zombori kir. törvényszéki bírót a budapesti kir. táblához pótbíróvá nevezte ki. A zombori törvényszék valóban súlyos veszteséget szenved egyik leg-

tevékenyebb és legtehetségesebb tagjának elvesztésében; míg a kir. tábla oly erőt nyer, mely a választottak között is bizonyára tekintélyes számot fog tenni. Joannovits több mint 10 év óta szolgál Zomborban, azelőtt Baján hivataloskodott.

Kinevezés. Triploszky Gyula, vármegyénknek hosszú ideig volt kedves és érdemes főmérnöke, első osztályú kir. főmérnöki címmel és ranggal a csikmezei kir. építészeti hivatal élére, Csikszederára nevezetett ki.

Kinevezés. A temesvári postaigazgatóság Klein Eugenia kisasszonyt, a ki azelőtt Zomborban hivataloskodott, Sztanisicra a pósta és táviratá kezelőjévé nevezte ki.

Az ágost. evang. híveknek ezennel tudomására adatik, hogy folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a t. hívek meghívotnak. Korossy Emil, lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város róm. kath. egyházközsége, miután a f. évi augusztus hó 4-ére kitűzött ülésre a bizottsági tagok határozatképes számban meg nem jelentek, a tanácskozási szabályrendelet 1-ső §-a értelmében 1889. évi augusztus hó 15-én délelőtt 10 órakor a város háza nagytermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Zombor szab. kir. város törvényhatóság bizottságának megkeresése az iskolasegélyezés szerződés aláírása iránt. Egyéb netán időközben érkezendő sürgős ügy. Zomborban, 1889. évi augusztus hóban. Dr. Csihás Benő, polgármester, mint egyházközségi elnök.

A Belohorszky-jubileum. Alsó-Bácskából írják: Folyó hó 1-én működésének 25 éves jubileumát ünnepelte Belohorszky Gábor, Ujvidék ág. h. ev. gyülekezetének érdemekben gazdag lelkésze és a bács-szerémi egyházmegyének népszerű eszperese. Szép jelét adták hivesi ragaszkodásuknak és lélekelmelő szeretetüknek. Az egyháztanács Rohonyi Gyula országos képviselővel az élen legelőbb tisztelettel a jubiléumát. Rohonyi lendületes beszéd kíséretében adta át a főpapnak szánt ajándékot, mely a meghatottságtól alig szóhoz jutó eszperesnek sikerült, életnagyságu areképből állott. Este Fabry hoteljében 140 terítékű bankett volt az ünnepelel tiszteletére, melyen Ujvidék városának összes előkelőségei és a vidékének is legjelesebbjei vettek részt. Az első toasztot Flatt Viktor, Ujvidék városának főispánja mondta Ofel-ségére, utána kiténtek a jubiléumra mondott pohárköszöntőkkel Haller városi tanácsos, Albrecht közös hadseregbeli alezredes, Frankl István gimnáziumi igazgató, Molnar Hugó, Bierbrunner G. és Famlér lelkész urak. A derék főpap, ki jó kedélyét mindvégig megőrizte, a legszemlesembben felelt a legtöbbször. A jó cigányzene táncra lelkesítette a fiatal hölgyeket és urakat, akik azután ugyancsak járták a ropogós csárdásokat kivrattatg. r. l.

Athelyezés. Szabó Mózes p. ú. titkár, saját kérésére a dévai kir. pénzügyigazgatóságához helyeztetett át.

Magyar kir. államvasutak. A dinnyeszál-tási idény alkalmából a szállító közönséget a Bécseszel való forgalomban dinnye-küldeményekre nézve fennálló rendkívüli messzemenő kedvezményt képező kivételes díj-szabásra (osztr.-magy. kötelek-díjszabás II. rész, 4. füzet 8, kivételes díjszabás) figyelmeztetik, mely szerint tetszés szerinti mennyiségben gyorsárúként szállítandó dinnye-küldeményekre nézve pl. Hatvanról Bécsbe (a. v. t.) 100 kgmonkint 314.8 kr helyett 167.0 kr; Szabadkáról Bécsbe pedig 410.2 kr helyett 218.9 krnyi díjtétel alkalmaztatik. Ezen díjszabási intézkedés a Bécsbe és azon túl irányuló dinnyekivitel előmozdítására bizonyára alkalmasnak fog mutatkozni. Budapest, 1889. aug. 5-én. Az igazgatóság.

Meghívó. Az ó-morovicei ifjuság f. é. aug. hó 10-én a vendéglő nagytermében az „olvasókör“ könyvtára javára hangversenyvel egybekötött jótékonycélnú zártkörű estélyt rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívjuk. Műsor: 1. Erkel: „Bánk-bán“, cimbalmon előadja Seffer Antal úr. 2. Arany J. „Tetemre hívás“, szavalja Dembitz Mátyas úr. 3. Népdalok, cimbalmon előadja Seffer Antal dr. 4. K. Karlovsky E.: „A kárterítés“, magánjelenet, előadja Klein Béla úr. 5. Tánc, kivilágos-kivirattatg. Belépti díj: Kőrszék: 60 kr. Zárt-szék: 40 kr. Felülzetések köszönettel fogadtatnak. Kez-dete pont 8 órakor.

Új személy- és podgyász díjszabás az osztrák-magyar államvasuton. Az augusztus hó 1-ével életbe lépett személydíjszabás megjelent. Ez-álatlaltal 1886. évi július hó 1-je óta érvényes hasonnevű díjszabás (III. rész) valamennyi pótlékával együtt hatályon kívül helyeztetik. Egyes példányok ugy az igaz-gató-bizottságnál, Teréz-kört 60. sz., mint a társaság városi menetjegyirodájában, Dorottya-utca 4. sz. kapta-ták. Az új egységdíjtelék személy- és kilométerenkint következők:

1. Gyors- és futárvonatoknál a keleti és külön expresszvovatok kivételével. 40 3-2 2-0
2. Személy-, vegyes- és omnibusz-vonatoknál:

a) a fővonalakon 3-2 2-56 1-6
b) a másodrendű vasutakon 3-8 2-8 1-8

Az utipodgyász után az eddigi szabadsúly besztüntet-tetik, de az egységdíjtelék az eddigi egységdíjtelék felére, azaz 10 kgkint 0-1 krajczarra szállítatik le. A fenti egységdíjtelékhez még a 18%-nyi szállítási adó, továbbá személyeknél 2% kincstári bélyegdíjtelék, podgyásznap pedig vegény- és bélyegdíjtelék még hozzászámitatik. Szóban levő új személydíjszabás a díjszámításra vonatkozó határozományon kívül tartalmaz még teljes állomási díjszabást Budapest számára, továbbá állomási díjszabást Dunakesz, Esztergom-Nána, Gúd, Kóbánya, Kövesd, Nagymaros, Palota, Szob, Vác, Verőce és Zebegény állomások számára oly viszonylatokban, melyekben mérsékelt menetdíjak állanak fenn. Végül következnek a külön díjszabások u. m.: a) a keleti expresszvovatok számára; b) menetérti jegyekre nézve Budapestnek a környékbeli állomásokkal való forgalmában; c) havi bérletjegyek; és d) 20 szelvényből álló bérletjegyekre nézve, szintén Budapest és a környékbeli állomások közötti forgalomban; e) bérletjegyek tanulók számára; f) díjszabás mezei munkások számára; g) heti bérletjegyek munkások számára.

Elvesztés. Somodi János felső-szent-iváni lakos kárára a határban levő szállásáról mult hó 26-án éjjel egy darab birka ismeretlen módon elveszett. Bajai szbiró.

Beküldetett. A „Bácska“ 47. számában voltunk bátrak felszólalni, hogy a barát-utcaiban a t. városi tanács egy lámpa felállítása iránt volna oly kegyes intézkedni; oh fájdalom, azon felszólalásunkat „tett nem követte“. Már pedig, ha személyi és vagyoni biztonságunk tekintetbe vétetik, akkor a t. városi tanács a fent nevezett utcában, habár csak egy lámpa felállítása iránt, lesz oly kegyes intézkedni; maholnap beállnak a setét éjszakák és a barát-utcai honpolgárok személyük és vagyoni biztonságuk tekintetéből a t. városi tanács, ugy látszik, gondoskodni nem szándékozik; ezen szerény kérésünket a t. városi tanács teljesíthetné, mert mi is fizetjük a városi pótdátot és mi is viseljük a város terheit. Ezen alkalmatlanságunkért bocsánatot kérünk, de ezen felszólalásunkat saját személyi és vagyoni biztonságunk tekintetéből voltunk bátrak megtenni. Kérjük a t. tanácsot, hogy barát-utcaiban egy „egy lámpa“ felállítása iránt gondoskodni, illetve intézkedni kegyeskedjék. Több barát-utcai polgár.

A palicsi versenyek: Az „Achilles-Sport-Egylet és a Szabadkai-Torna Egylet“ versenyeit, vasárnap, azaz aug. 4-én tartotta meg, a közönség nagy érdeklődése mellett. A d. e. versenyek eredményei: Bajnoki célverseny, indultak négyen, ezek közül első Sauer Henrik, ki 65 perc alatt érkezett be; másodikká Szaghmeiszter Gyula, 65 és fél perc alatt, a távolság Palicsról Szabadkára és vissza (15 km.) — Bajnoki távverseny: Indultak tízenketten, távolság (3000 m.), elsőnek érkezett Gaál Dániel 69 p. a. (Hódmező-Vásárhely), másodikká Weber Frigyes 69 1/2 p. alatt, harmadikká Mihajlovics Kornel 77 p. alatt. — A délutáni vonatokon a közönség ezrével érkezett a versenyekre. — A délutáni versenyek a következők rendben végződtek: Velocyped verseny a bajnoki címért, távolság 10,000 m.; indultak öten, elsőnek érkezett Matkovich Miklós 32 p. alatt, másodikká Vojnicz Béla 34 p. alatt. — A növendékek síkversenyében első lett Péics István. — Vasparipaverseny, távolság 1000 m., első Matkovich Miklós 2 p. 41 mp. alatt, második Huber Eugen. — Kardvívásban résztvettek: Fellegi Antal, Matkovich Miklós, Millassin Andor; győzött Fellegi Antal. A kardvívást nagy érdeklődéssel nézte a közönség végig. — A gyaloglásban résztvettek: Kohn Arnold (a „Magyar Testgyakorlók Köré“ nek választmányi tagja Budapestről), Sauer Henrik, Szaghmeiszter Gyula és Ferenc, Kalmár József; (távolság 3000 m.) elsőnek érkezett Kohn Arnold 17 p. 5 mp. alatt, másodikká Sauer Henrik 18 p. alatt. — A versenyeket fényes táncmultság követte. A versenyek alatt totalisateur működött. — Az ötös mérkőzés (Pentathlon) aug. 11-én lesz megtartva, ó-görög rendszerben és jelmezben. Ezt követni fogják: a síkverseny (1609 m. táv.), a viadiori ugróverseny, viadiori korlát és nyújtó versenytornász, népszerű (futás 1000 m. táv.), sulydobás magasba (súly 17 1/2 kg.), bajnoki korong (discus) vetés, vasparipa (bicycle) gátverseny (táv. 2 km. 8 gátal), kezdők vasparipa (bicycle) gátverseny (táv. 1 km. 1 gátal), ökölvívás mint vigaszverseny. Mindezen versenyeknél ezüst- és bronzérmek, tisztelet ajándékok, oklevelek és a győzteseknek bajnoki és viadiori jelöltségek adnatnak. Eddig már több mint 16 egyesület elnöksége jelentette be, hogy küldöttségeit által fogják magukat képviseltetni. A bizottság elhatározta, hogy a táncmultság alkalmával a szünet alatt műkedvelői hangverseny is fog tartatni. Tudomásra kell továbbá hoznunk, hogy d. e. a nyitl verseny pályán már reggel 6 órakor megkezdődnek nemzetközi jelleggel a velocipedversenyek. A csolnakverseny és akadály-uzsásra a helyszínen is lehet jelentkezni. A sandolin-csolnakversenyben hölgyek is részt vehetnek. Külön vonatokról és katonai zenekarról intézkedések tettek. Az aug. 4-én tartott versenybizottsági ülés határozata értelmében a bezáró jelentkezési határidő aug. 9. esti 8-óráig laslasztatott el. Mindezen versenyekre nevezések a versenybizottság elnökségéhez, dr. Veres Lajos (bajnokhoz) Szabadkára intézendők.

Csodamegcszüntetés. Kékits Péra ó-becsei kereskedő elleni csöd besztüntetett.

Köszönet nyilváníítás. Zombor szab. kir. város törvényhatóság bizottságának a kiállítás javára adományozott 200 frtért s a zombori takarékpénztárnak ugyanezen célra adományozott 200 frtért hálás köszönetét nyilvánítja a kiállítás rendező bizottsága.

Néptünnepelel. Hódcsághon Szent-István napján néptünnepelel rendezését határozta el néhány fiatal ur. Nem lenne-e célszerűbb ily néptünnepeleket, melyeknek már az unalomig ismeretes programja a farsangba sem illő bohókodásokból áll, más, és nem a vallásos buzgóságnak szentelt nagy ünnepen megtartani? Mert, a mig egyrészt az ily ünnepelelke zajos, az egész községet allarmirozó izgalma nincs összlhangzásban a nap szent-ségének egyszerű, de szivereható és fölemelő méltóságával, addig másrészt sérti a nép igaz vallásos jellegét. Ideje lenne, hogy e tekintetben a fővárosi majmolását abban hagynók, vagy pedig, ha néptünnepelelnek már meg-lenniök kell, tartassanak más napon. Talán van még a kalendáriumban más nap is? r. l.

A tiszaparti vasut gyorsan közeledik a befejezéshez. A mozdony és a teherkocsik már Petrovorszöllőig járnak és szorgalmasan szállítják az építési anyagokat. E hó folyamán remélhetöleg Ó-Becsére is el fog jutni a gőzmozdony.

Építkezés. A bács-tiszai vízszabályozó társulat legközelebb kiépíteti, illetöleg felmagasítja a földvári, ó-becsei és zentai töltéseit. A földmunkálatokra az ár-lejtés legközelebb ki fog iratni.

Filoxszéra. Hódcságh szöllőiben a phylloxera jelenléte konstataáltott. A szőléség övintézkedések a fellettes hatóság által rögtön megkezdettek és a községi phylloxera bizottság azonnal megkezdte működését. r. l.

Templomrablás. A bajai g. k. (szerb) templom ékszertartó szekrényét folyó hó 4-én egy ismeretlen tettes feltörte s abból mintegy 600 frt értékű ezüst tárgyakat tolvajolt el. A megejtett rendőri vizsgálat folytán kitünt, hogy a tolvaj a szokásos délutáni isteni tisztelet alatt a kóruson át a padlásra szökött fel, s ott rejtöztött mind-addig, mig az isteni tisztelet tartott s a templomot bezárták. A kórusról, melynek a templom hajójába lejára-ta nincs, egy a padlásan talált kötélen ereszkedett le a tettes, a templomból pedig ugy jutott ki, hogy a nyugati ajtón levő zár ütöközöi vasából a szeget kivette s az ajtót kifeszítette. A rendőri vizsgálat után a nyomozás azonnal megindított s a rendőrség csakhamar nyomára is jött a tettesnek, kézrekerítése azonban ez ideig nem sikerült.

HIRDETMÉNY.

Az alóljegyzett igazgatóság a takarékpénztári választmánynak mai napon 11. sz. a. hozott határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztárnál az ingatlanokra adandó kölcsönök, a leszámított váltók, a jelzálogilag biztosított váltókölcsönök és az értékpapírokra adandó előlegek után az eddigi 7°/_o kamatok

**▼ folyó augusztus hó 5-étől ▼
évi 6¹/₂^o-ra lettek leszállítva.**

A 10, 19¹/₂ vagy 25¹/₂ év alatti törlesztésre adandó új kölcsönök után a pénzfelvételkor 1¹/₂^o/_o irásdíj fizetendő, ellenben a többi üzletágakban úgy mint eddig, irásdíj nem számítatik.

Az eddigi 4°/_o és 5°/_o-os betételek után ezen kamatok továbbra is meghagyatnak és a 10°/_o tőkekamatadót a Zombori Takarékpénztár ezentúl is sajátjából fogja a betevők helyett megfizetni; de a fenti kamatleszállításoknak megfelelőleg

▼ 1889. augusztus 5-től ▼

új betételek vagy kisebb betételek kiegészítése után 1000 frtig évi 5°/_o kamatok, 1000 frttól bezárólag 5000 frtig **feltétlenül** 4¹/₂^o/_o kamatok és a megfelelő kamatadó levonása nélkül fognak fizettetni.

Az új, vagy hozzáfizetések által 5000 frtot meghaladó betételek után a 4¹/₂^o/_o kamatok csak azon esetben lesznek adhatók, ha az ilyen betételek, az utolsó betétel napjától számítva, legalább hat hónapig az intézetnél változatlanul meghagyatnak, különben úgy mint eddig, az ilyen nagyobb és rövid idejű betételek után csak 4°/_o kamat és a megfelelő 10°/_o kamatadó fognak fizettetni.

Zombor, 1889. évi augusztus hó 4-én.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága
Barthol József s. k.

4-2

Arverési hirdetmény.

Kernyaja község elöljárósága részéről ezenel közzétetik, hogy a község mint testület tulajdonát képező vadászati jog 1890-ik évi január hó 1-től egymásután következő hat évre **folyó 1889. évi augusztus hó 18-án délután 3 órakor** Kernyaja község házában nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek Kernyaja községjegyzői hivatalában betekintheők.

Kernyaja, 1889. augusztus 4-én.

Preszly János, **Stákl Ferenc,**
jegyző. 3-2 bírő.

10176/1889. szám.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

A palánkai m. kir. kincstári uradalomhoz tartozó, Tovarisova község határában levő „Sulkovác” nevű s az utak és árkokon kívül 205⁷⁴⁰ hold szántóföldből és 36¹¹ hold legelőből álló kincstári birtoknak **1889. október hó 1-től 1892. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 évre leendő alább kitüntetett vagylagos bérbeadása iránt Tovarisován a község házában 1889. évi szeptember hó 7-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés fog tartatni.** Az alább kitüntetett árverési módokat szerint a 205⁷⁴⁰ hold szántóföld új parcellákra osztva, ezek egyenkint 1⁷⁰⁰ h., 1⁸⁰⁰ h., 1¹⁰⁰⁰ h., 1¹²⁷⁰ h., 2¹⁴⁵⁰ holdas 63 parcella, egyenként egyenlő 3 holdas 2 parcella 3⁹⁰⁰/₁₆₀₀ holdas területtel vannak megállapítva. Az egyes részletekre csakis szóbeli árverés fog tartatni, melynél minden versenyző köteles az árverés megkezdése előtt az előzetesen kijelentett kikiáltási árak 10°/_o-át bánatpénz fejében letenni és köteles legtöbbet ígérő ezen bánatpénzt azonnal a leltés után az egy évi haszonbér egy negyedére kiegyesíteni. A 205⁷⁴⁰ holdas szántóföldnek egy tagban és a 36¹¹ hold legelőre, illetve mindkét résznek együttes bérbeadására nézve csakis zárt írásbeli ajánlati versenyzés fog tartatni, mely zárt írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10°/_o bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének kezébe benyújtandók. Vagyontalan egyének, úgy a multra nézve hátralékos régi bérlők, továbbá esőd, gyámság, vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésen részt nem vehetnek. A részletes feltételek a palánkai m. kir. kincstári ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverés következőképen fog tartatni: 1. Tovarisova község határában fekvő Sulkovác 70 részletre felosztva, év- és holdankint 16 frt 50 kr kikiáltási árral (a részletes felosztás a palánkai ispánságnál levő térképen van feltüntetve). 2. Sulkovác 205⁷⁴⁰ h. szántóföld 3390 frt 75 kr kikiáltási árral (egy tagban, ugartartási kötelezettség nélkül, albérlési tilalommal). 3. Sulkovác 36¹¹ h. legelő 301 frt kikiáltási árral (legelőnek szabad használatra). 4. Sulkovác szántóföld és legelő, utak- és árkokkal együtt 246³²⁶ h. 3691 frt 75 kr kikiáltási árral (egy tagban, a szántóföld ugartartási kötelezettség nélkül és a 36¹¹ h. csak legelőnek használható). Mind-egyik bértárgy 1889. okt. 1-től 1892. évi szept. 30-ig adatik bérbe. Szegeden, 1889. évi július hó 27-én. **M. kir. jószágigazgatóság.** Utánnymot nem díjazatik.

2-2

10098. sz.

1889.

Zárt írásbeli ajánlati tárgyalási hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló alább felsorolt kincstári bértárgyaknak bérbeadása iránt ugyancsak az alább megnevezett helyeken és időben zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni. A zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási árak 10°/_o-át tevő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva, az alább felsorolt helyeken és időben reggeli 9 óráig a tárgyalást megtartó bizottság elnökének kezébe adandók át. Ezen időn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek még annyiban sem, ha az ajánlkozó újabb tárgyalás vagy árverés esetére is fentartja ajánlatát. Az írásbeli ajánlatok borítékban olvashatóan kiírandó a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, továbbá az ajánlatban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalási és szerződési feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. Figyelmeztetnek a vállalkozni szándékozók, miszerint azon bérlők, akik a szerződési feltételek szerint követelt béravadékot jelzálogban kívánják letenni, kötelesek egyelőre és addig is, míg a felajánlott jelzálog elfogadva és teljesen rendezve lesz, a bérlési óvadékot készpénzben, vagy a kincstári szabályok értelmében elfogadható értékpapírokban letenni. A tárgyalási és szerződési feltételek az illetékes kir. ispánságnál a tárgyalást megelőzőleg betekintheők. A tárgyalás eredményének el- vagy el nem fogadása felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn. A tárgyalás napja, helye és a haszonbérbe adandó bértárgyak a következők: **I. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 9 órakor.** Pivnicai 454⁵¹⁰ h. föld 5088 frt 04 kr, ó-szivaci II. bérlet III. dűlőbeli 300 h. föld 5400 frt, veprováci tagosított birtok 619⁶⁷² h. föld 14.217 frt 14 kr, pacseri Pocsay-féle 238⁷²⁸ h. föld 4793 frt 07 kr kikiáltási árral, mindegyik bértárgy 1/4 rész ugartartással; ó-sztapári volt ispani pótkert 1⁷⁰⁰ h. 16 frt, pacseri Pocsay féle 3⁹⁰⁰ h. szőlőföld 53 frt 54 kr és 3²²² h. 54 frt 25 kr kikiáltási árral, mindegyik bértárgy 1889. október 1-től 1895. szeptember 30-ig adatik bérbe. Veprováci vadászati jog 619⁶⁷² h. 30 frt kikiáltási árral 1890. január 1-től 1895. december 31-ig. — **II. Apatinban a kincstári ispánságnál 1889. augusztus 31-ik napján d. e. 9 órakor.** Bezdáni volt mészegető hely 2⁰⁰⁰ h. 27 frt kikiáltási árral 1890. január 1-től 1892. december 31-ig. Bezdáni sarokföld 25⁴²² h. 379 frt 14 kr kikiáltási árral 1889. október 1-től 1895. szeptember 30-ig 1/4 rész ugartartással. Bezdáni deákerdei 48⁴⁵ h. föld 433 frt kikiáltási árral 1889. november 1-től 1892. szeptember 30-ig ugartartás nélkül. — **III. Palánkán a kincstári ispánságnál 1889. augusztus 29-én d. e. 9 órakor.** Obrováci Golubnyák nevű 75¹²³² h. 1136 frt 55 kr kikiáltási árral 1889. október 1-től 1890. szeptember 30-ig ugartartás nélkül. — Megjegyzetjük, hogy azon esetben, ha a fentebbi bértárgyakra teendő ajánlatok a kikiáltási árral szemben csekélyeknek fognak találtatni, úgy a fent kitett bértartam minden bérletnél 1, esetleg 3 évre fog leszállítatni. Szegeden, 1889. július 29-én. **M. kir. jószágigazgatóság.** (Utánnymot nem díjazatik.)

2-2

342. sz.

1889.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a topolyai kir. járásbíróóság 3179, 4160 és 4407/1888. sz. végzése által Krieg férj Schub Mária dályai lakos és Ador Sándor pacseri lakos javára id. Horváth Lajos pacseri lakos ellen 1862 frt tőke, és pedig 350 frt után 1887. évi ápril hó 24-től, 1500 frt után pedig 1888. évi február hó 3-ik napjától számítandó 8°/_o kamatai és eddig összesen 194 frt 20 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 2293 frt 38 krra becsült szobabutorok, gazdasági és házi felszerelések, ágynemű, lovak, ökrök, tehén, sertések, tiszta buza, zab, kukorica és méhekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3261./1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pacserőn alperes lakásán leendő eszközlésére **1889. évi augusztus hó 13. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Topolyán, 1889. évi július hó 22-én.

Rozgonyi Gábor,
kir. bir. végrehajtó.

4417. szám.

kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Hatóságom alatt lévő Sztanisics községében megürült jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és a választás határnapjául **folyó évi szeptember hó 16-ik napját** tűzöm ki.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítettnek, hogy pályázati kérvényüket az 1883. évi I. törvény cikk 6. §-a értelmében felszerelve, **folyó évi augusztus hó 28-áig** alulírott nál is inkább nyujtsák be, mert az utóbb érkezendő folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Ezen jegyzői állás a következő javadalmaszással van egybekapcsolva:

1. Készpénz fizetés 252 frt.
2. 24 köbméter cserfa.
3. 37 hektoliter buza.

4. 337. sz. a. ház és 2¹/₂ telek föld haszonélvezete, mely után a házadót és egyenlítették a község, míg a többi adónemet a jegyző fizeti.

Zombor, 1889. július hó 26-án.

A főszolgabíró szabadságon:

Trischler Ferenc,
szolgabíró.

3-2

A zombori keveskedelmi- és iparkamrákhoz!

A DORLIGO R. tricszti cég a valódi kínai és japán iparcikkek egyedül rakárát nekem átadta, minek folytán a n. é. közönségnek a legújabb cikkekkel rendelkezésére bocsájthatom, melyek még a fővárosban is ritkán kaphatók.

Az első küldeményel megérkeztek:
Japáni ékszer- és keztyűdobozok, feltaláló tálcák, a legfinomabb festézzel, teknősbéka-s bronz névjegy-kosárok, perzsa himnuszok, utazó-párnacskák gazellabőrrel, valódi kínai bronzok, sorlegék fűzővel, cukordobozok, szivar- és dohánykészülékek, hamurozott vázák, theakanák, emaillezett s ciselált tárgyak, bambuszbotok igen eredeti fagyógyókkal, szabadiszívények, falra illosztványok, óriási legyezők stb. stb. megtehető szepek és jutányos árak mellett kaphatók.

Azon meggyőződésben, hogy rakártaimon ez idő szerint a ritkaságok nagy halmaza megtalálható, élénk veltelkedve számítok és egyben a lent jegyzékelt ére-hegyi játékok saárunkat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlván, vagyok

kiváló nagybecsűléssel
GRÜNWARD IGNÁC,
díszmű- és divatmű-kereskedése
Zomborban, a róm. kath. templom épületében

Uri ingék, nyakékek, valódi halsont-fűzők (Mieder), napernyők, esernyők, legjobb cserma-estruék, szelvényes, kezzük, kócpannuk, kavicsok, szalvéták, szebekendők, 20% al olcsóbb mint eddig.

ÁRLEJTÉSEK.

1 Mackart kép elegánsan faragott keretben	25 kr.
1 medvétáncoló zenével	25 "
1 gólya mint orvos	25 "
1 nyúl mozogató fillekkel és zenével	25 "
1 papagáj, finoman bronzirova (hangokkal)	25 "
1 szerelmes barát haranggal	35 "
1 „szelíd” lázapár — egészen új	35 "
1 takarékpénztár zárral	25 "
1 hegedű vagy egy hárfá	25 "
1 omnisz vagy egy pórkocsi	25 "
1 talicska	25 "
1 ruhaszekrény	75, 50 és 25 "
1 fűszerkéreny	25 "
1 fűszerlázt	25 "
1 alagut vasuti vonattal	25 "
1 domino vagy 1 lotto	25 "
1 sakktáblák	25 "
1 tekéző garnitúra	75, 50 és 25 "
1 doboz emaillezott edény	25 "
1 állatkert	25 "
1 Noé bárkája	25 "
1 szalon butorzat	75, 50 és 25 "
6 lovas huszár zenével	25 "
1 vadászfejver vagy 1 kard	25 "
1 tehénészet (Schweizerer)	25 "
1 óra láncal	25 "
1 takaréktűhely	25 "
1 drótos, 1 szecsen vagy 1 juhász	25 "

Minden kigondolható játékszerek és babuk, minden formában, hintázó-lovak, kintornak (Drehorgel), kerékpár (Velocipede), gozhajok, képes könyvek és mulatótársasjátékok legnagyobb választékban.
Ugyanitt egy jó házból való tanonc felvétetik.

2805. szám.
tlkvi 1889.

Arverési hirdetmény.

A titeli kir. jbiróság mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a titeli kir. kincstári uradalom mint végrehajthatóknak, Gardinovece község mint végrehajtást szenvedő elleni 213 frt 23 kr., 64 frt 97 kr., 63 frt 68 kr. és 63 frt 60 kr. tüke és jár. kielégítése miatti ügyében a titeli kir. jbiróság mint tlkvi hatóság területén a gardinovecei 29. tjkben végrehajtást szenvedő tulajdonánál fölvetett 18. ó. i. sz. ház és 690 ööl udvar-telek 222 frt becsárban, a gardinovecei 31. tjkben ugyanannak tulajdonánál kitüntetett 20. ó. i. sz. ház és 467 ööl udvar-telek 138 frt becsárban, végül a gardinovecei 172. tjkben ugyanannak tulajdonánál fölvetett 71. ó. i. sz. ház és 50 ööl udvar-telek 200 frt becsárban nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1889. évi október hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája a gardinovecei község-házhöz kitétetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek 10%-át venni szándékozó készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni köteles.

Vevő tartozik a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig az elsőt 1 hó, a másodikat 2 hó, az utolsót 3 hó alatt mindig az árverés napjától számítva 6% kamattal együtt az ujjvidéki kir. adóhivatal mint letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Az árverési feltételek a felsorlatokon kívül még a következők:

1. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.
2. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép s annak haszna és terhei is e naptól őt illetik.
3. Vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. intézkedése értelmében csak az esetben fog kiadni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett t. c. 187. §. intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.
4. A tulajdonságnak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatának teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.
5. A mennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekeltek bármelyikének kérélmé követeztében az 1881. LX. t. c. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére a bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Az árverés elrendelése a tjkben feljegyzetik. Jelen folyamodási költségek 7 frt 65 krban állapítatnak meg.
Kelt Titelen a kir. jbiróság tlkvi hatóságánál 1889. évi július hó 10-én.

Rehák,
kir. aljárásbíró.

612. sz.
1889.

Arverési hirdetmény.

Kiszács község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező vadászterület az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ában irt pontok figyelembe tartása mellett 1890. évi január hó 1-étől kezdődő hat egymástutáni évre, vagyis 1895. évi december 31-ig, folyó évi augusztus hó 25-én d. u. 4 órakor a község-ház tanácstermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár a folyó évi haszonbőrösszeg, 16 frt, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés kezdete előtt leteendő lesz.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kiszács, 1889. évi július hó 27-én.
Köszeghy Dezső, jegyző. Kovács Mihály, bíró.

1131. szám.
1889.

Arverési hirdetmény.

Kucura község előljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község határát képező 8929 hol 759 öölnyi területen az 1883. évi XX. t. c. határozatainak keretében gyakorlandó vadászati jogot 6 egymástután következő évre és pedig 1889. augusztus hó 15-től 1895. augusztus hó 14-ig, folyó évi augusztus hó 11-én délutáni 4 órakor a község-ház tanácstermében 4 frt bánatpénz letétele mellett nyilvános árverésen, illetve zárt írásbeli ajánlat útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fogja adni.

Az árverési feltételek a községjegyzői iró-dában bármikor megtekinthetők.

Kucura, 1889. július hó 31-én.
Luszkánczy Bertalan, jegyző. Cziegler Fülöp, bíró.

3950. sz.
kap. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Zombor szab. kir. város rendőrkapitánysága, mint I-ső foku iparhatósága részéről e város II-ik kerületében betöltendő kéményseprői állásra folyó évi szeptember hó 1-éig ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázók, miszerint képesítésiüket igazoló okmányokkal ellátott kérvényüket az alulirt hatóságnál, a kitűzött záros határidő alatt nyujtsák be.

A kinevezendő kéményseprő állásába 1890. évi január hó 1-én lép.
Zomborban, 1889. évi július hó 5-én.

Valter Nándor,
rendőr-főkapitány.

Hazánk legkitünőbb savanyuvize a

Mohai STEFÁNIA Forrás.

Tiszta, igen szénsavdús, kellemes ízű és olcsó.

Borral vegyítve a pezsgőhöz hasonló italt szolgáltat.

Elismert kitünő gyógyhatással bír, a lélegzési-, emésztési és vizeledszervek hurutos bántalmainál, a gyermekek görvény- és angolkórjánál.

Kapható Zomborban:

HEINDLHOFER R. cégnél.

3-3

10490. sz.
1889.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jóságigazgatóság kezelése alatt álló Bács-Bodrog megyebeli **Pávna község határában fekvő „Szredna suma” nevű 87⁶⁰ holdas kincstári uradalmi birtoknak 19400 frt kikiáltási ár és a törvényhozás utolagos jóváhagyásának fentartása mellett leendő eladása iránt Palánkán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 7-én d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz teendő le. Az 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének kezéhez adandók át. Az írásbeli ajánlatokban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel kiirandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magat feltétlenül aláveti. A feltételek a palánkai m. kir. kincstári ispánságnál és ezen kir. jóságigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. — Szegeden, 1889. évi augusztus hó 2-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymat nem díjaztatik.)**

Egy igen jó karban levő hatlóerejű, Garett Rikárd-féle gőzcséplőgép jutanyos áron kapható Veréb István földbirtokosnál Csantavéren.

1454. szám.
kig. 1889.

Pályázat.

Bajsa községben egy róm. kath. magyarajku segédtanító (okleveles) szükségeltetik, ki a kántori teendőknél is segédkezni tartozik. Fizetése mosás, világítás és ágyneműn kívül, rendes ellátás és 10 frt havi fizetés. Kérvények alólírothoz folyó évi augusztus hó 30-áig benyujthatók, a kik az orgonálásban jártasok előnyben részesülnek.

Bajsa, 1889. július 30-án.
Szilvássy Károly,
kántor és tanító.

1454. szám.
kig. 1889.

Arlejtési hirdetmény.

Ó-Szivacon községe részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Ó-Szivacon község területén a Ferenc-csatornán átvezetendő komphid építése határozatván el, ezen hid építésére vonatkozó árlejtés Ó-Szivacon község-házánál f. évi augusztus hó 11-én d. u. 3 órára tűzetik ki. Kikiáltási ár a költségvetési előirányzat szerint megállapított 4608 frt 55 kr.

Mely körülmény azon hozzáadással tétetik közhírré, miszerint az árlejtés iránti feltételek Ó-Szivacon község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Ó-Szivacon, 1889. augusztus 1-én.
Blumenthal Dezső, közs. aljegyző. Poluzka József, h. bíró.

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás.

Melléklet a „Bácska“ 62-ik számához.

Dunából kifogott női hullá. Mult év husvét vasárnapján történt Baján az a megrendítő szerencsétlenség, mely Salamon Dénes volt bajai helyettes kir. közjegyző nejét érte, ki csónakázás közben a Duna hulláiban lelta korai halálát. A tragikus véget ért ifjú nő hulláját f. hó 5-én fogták ki Baracska táján a Dunából. Az agnoszkálás, bár a hullá jelentékeny megcsontítást szenvedett, a személyazonosság iránt mi kétséget sem hagyott fenn.

Névsora azon adakozóknak, kik ő Eminenciája dr. Haynald Lajos bibornok-érsek urnak ötven éves jubileuma alkalmából Zombor szab. kir. városa által át-nyújtandó emléktárgy beszerzésére készpénzben hozzájárultak. (Folytatás.) Dr. Margalits Ede ur gyűjtőivén: Dr. Margalits Ede 2 frt, dr. Molnár István Lajos 1 frt, Remlinger Rudolf 2 frt, Gözsl Erzsébet 20 kr, Joannovits Döméné 1 frt, Zimmermann János 1 frt, Molitor A. 1 frt, Lippert Erzsébet 1 frt, Vojnits Istvánné 1 frt, Thim Antonia 1 frt, Hanzmann Ignác 1 frt, Nagy Andrásné 20 kr, Mihelits Mártonné 1 frt, Glaszovits Sándor 30 kr, dr. Rátai Józsefné 1 frt, Mihits Teréz 40 kr, Ballun Györgyné 20 kr, Stvrteczky-Szaich Augusztina 1 frt, Mayer Ignác 20 kr, Szaich Ferencné 1 frt, öz. Joksmann Anna 20 kr, Hoffmann János 20 kr, Grün Alajos 50 kr, Scherer János 30 kr, Dalmay József 2 frt, összesen 18 frt 90 kr. — Dr. Margalits Ede ur gyűjtőivén: Gromilovits János 1 frt, Esztergamy István 1 frt, Joannovits Jenő 50 kr, Pastrovits János 8 kr, Kubitska Hugó 30 kr, Szücs Andor 40 kr, Makk Géza 10 kr, összesen 3 frt 38 kr. — A r. k. központi fiúiskola A—4. osztálya 1 frt 97 kr, B—3. osztálya 20 kr, 2. osztálya 13 kr, 5—6. osztálya 30 kr, összesen 2 frt 60 kr. — Kunetz Irén 16 kr, Dobák Berta 1 frt, Valter Aranka 20 kr, Kaufmann Ilona 20 kr, Kämmerer Eleonora 20 kr, Molnár Ilona 20 kr, Kramer Kornélia 20 kr, Gaál Irma 20 kr, Singer Berta 20 kr, összesen 2 frt 56 kr. — Bosnyák Mária 20 kr, Fernbach Róza 1 frt, Trischler Fáni 1 frt, Karácson Sarolta 60 kr, Krammer Irén 20 kr, Holländer Margit 20 kr, Steinfeld Frida 20 kr, Spitzer Julia 20 kr, Vuits Nadezsda 20 kr, Standacher Mariska 20 kr, Csirszka Ilona 20 kr, Goldfahn Sarolta 10 kr, Dalmay János 20 kr, Liebhart Sarolta 1 frt, Frey Jolán 10 kr, összesen 5 frt 60 kr. — Dobák Fatime 1 frt, Fernbach Zuzsanna 1 frt, Hacker Ilona 20 kr, Sztás Irma 10 kr, Koratpatinszky Terka 18 kr, Bielitzky Margit 50 kr, Dampfinger Julia 10 kr, Pecsánovits Mária 10 kr, Koczkar Adrienne 1 frt, Illich Anna 6 kr, Thim Karolin 50 kr, Hervanek Vilma 50 kr, Haberezzel Eleonora 10 kr, Valient Etel 10 kr, Szuppek Teréz 10 kr, Tóth Etel 10 kr, Márts Mária 20 kr, Husvéth Gizella 1 frt, Vass Anna 50 kr, Reisinger Eliz 26 kr, összesen 7 frt 60 kr. — Jeszenszky Jolán 25 kr, Karácson Izidóra 20 kr, Fehér Piroška 80 kr, Erdélyi Mária 20 kr, Fratriesevits Adrienne 20 kr, Bosnyák Aranka 20 kr, Holländer Ilona 20 kr, Heindlhofer Elza 50 kr, Stöckl Regina 10 kr, Koch Anna 3 kr, Margalits Izabella 20 kr, Reviczky Gizella 20 kr, Kühn Róza 7 kr, Valentínovits Teréz 10 kr, Grabner Vilma 50 kr, Matzitz Irén 14 kr, Kováts Hermin 10 kr, Adler Julia 24 kr, Lövy Debora 20 kr, Remlinger Mathild 10 kr, Lukits Eszter 20 kr, Kubitska Róza 10 kr, Antunits Anna 20 kr, Rovákovits Teréz 20 kr, Falcione Ilona 10 kr, Mayer Mária 10 kr, Kovácsics Mária 4 kr, Tausler Mária 10 kr, Csarsch Irén 8 kr, Raiss Ilona 30 kr, Szentgyörgyi Mária 10 kr, Jung Teréz 10 kr, Rozmann Ágnes 10 kr, Császár Aranka 15 kr, Mraesina Krisztina 10 kr, összesen 6 frt 50 kr. — Draskovich Anna 50 kr, Lang Anna 1 frt, Madl Vilma 20 kr, Weinketz Erzsébet 20 kr, Mráz Irén 10 kr, Gombárovits Vilma 50 kr, Rátai Blanka 20 kr, Marshall Aranka 20 kr, Zimmermann Amália 10 kr, Mokry Olga 50 kr, Stefkó Julia 4 kr, Szigriszt Irén 10 kr, Koczkar Jenny 50 kr, Frey Mari 10 kr, összesen 4 frt 24 kr. — Paul Mária 10 kr, Horvátovits Milica 60 kr, Falcione Janka 10 kr, Makk Erzi 6 kr, Klemm Vilma 4 kr, Szuppek Ilona 10 kr, Juhász Mária 10 kr, Hatton Jozefa 20 kr, Moró Katalin 4 kr, Mihelits Margit 10 kr, Bosnyák Magdolna 4 kr, Dalmay Aranka 5 kr, Grositz Margit 3 kr, Traupmann Róza 10 kr, Varga Eva 1 kr, Hatton 10 kr, Koesis Julia 10 kr, Lavenka Teréz 9 kr, Lukits Irén 9 kr, Kleiner Gizella 10 kr, Matity Katalin 5 kr, Nemtsák Hortenzia 10 kr, Stöckl Mária 4 kr, Ujkéri Julia 2 kr, Kubitska Margit 10 kr, Kirschner Mária 1 kr, Kramberger Margit 10 kr, Binder Irén 20 kr, Baum Teréz 1 frt, összesen 2 frt 78 kr. — Csuárdits Etel 10 kr, Zsambokrét Jolán 10 kr, Butkovits Amália 10 kr, Reffle Emma 2 kr, Gyuraesky Anna 10 kr, Körmeny Ilona 20 kr, Mráz Olga 10 kr, Barna Karolin 8 kr, Hászler Erzi 10 kr, Schmidt Teréz 4 kr, Esztergamy Jolán 1 frt, Bándl Anna 5 kr, Kirchnopf Emma 10 kr, Szücs Margit 1 frt, Türr Aranka 6 kr, Budimsevivits Gizella 10 kr, Tunner Valeria 10 kr, Sztamenits Mária 2 kr, Müller Kornél 2 kr, Szabó Viktor 4 kr, Gaál Irén 20 kr, Szili Julia 20 kr, Ujkéri Anna 3 kr, Nagy Emil 2 kr, Weiszmann Krisztina 40 kr, Ackermann Mathild 3 kr, Beck Emma 2 kr, Czinkler Mari 10 kr, Kleiner Etel 10 kr, Kanyó Ella 2 kr, Alekszits Erzi 5 kr, Benya Anna 3 kr, Wittner Gizella 2 kr, Borszanszky Mari 2 kr, Vésey Elza 20 kr, Pacher Mária 20 kr, Remlinger Ilona 10 kr, Horn Mari 10 kr, Bajai Olga 4 kr, Kreininger Amália 1 kr, Gyorgyovanszky Gizella 20 kr, Trutzl Katalin 10 kr, Parcesitis Antonia 5 kr, Márkos Erzi 2 kr, Metz Ilona 15 kr, Würtz Hermina 2 kr, összesen 5 frt 86 kr. (Folyt. köv.)

Lopott tárgyak. Mult hó 23—24. közi éjjelen az ó-kanizsai községtől eddigleg ismeretlen tettesek által Horváth Mátás és Konez Mihály ó-kanizsai lakosok kárára a következő lovak lopattak el: egy 4 éves, gesztenyeszínű pej kanca ló b. c. jeggyel és egy fakó színű szepős csikoval, egy deresszörű 6 éves, ppa ló h. b. c. HM bélyeggel, továbbá a mult hó 25—26-ik közi éjjelen Konez Mihály ó-kanizsai lakos kárára ugyancsak a községtől és ism. tettesek által egy deresszörű 8 éves, ppa h. b. 4z. bélyegű ló, egy szürke kanca bélyegtelen ló s 1 éves pej bal hátsó körme kesej kanca csikó lopattot el. Zentaj szbiró.

Értesítés. A zombori közpékereskedelmi iskolában a jövő tanévben a beiratások augusztus hó 29., 30. és 31-én eszközöltenek. Ugyaneznap fognak a felvételi és javító vizsgálatok is megtartatni. A közpékereskedelmi iskola első osztályába oly tanulókat vétetnek fel, kik a gymnasium, real, vagy polgári iskola négy osztályát si-

kerrel végezték el, vagy pedig azok, akik legalább 14 évesek s az említett iskolák négy alsó osztályában előadott tananyagból jó eredménnyel tesznek felvételi vizsgálatot. Intézetünk a magas miniszterium — szervezési szabályzatát jóváhagyván — nyilvánossági joggal ruházta fel s így a zombori közpékereskedelmi iskola egyenlő rangu a főgymnasium-, vagy főreáltanodával és formális kvalifikáció tekintetében ugyanazon kedvezményekben részesül, mint bármely felsőbb kereskedelmi iskola, főgymnasium, vagy főreáltanoda. (Pl. az egy évi önkéntességi jog.) Intézetünk bármely kereskedelmi akadémiával is egy rangot foglal el; a tanterv, a feldolgozandó tananyag s az osztályok száma is egy és ugyanaz; eltérés csak a címezésben van, a mely remélhetőleg szintén már a legközelebbi években megszűnik. A jövő tanévben megnyílik a 2. osztály s az utána való tanévben az intézet legmagasabb osztálya, a 3-dik, a melynek tanulói a közoktatás- és kereskedelmiügyi miniszterek biztosai jelenlétében tesznek érettségi vizsgálatot. Az érettséget tett ifjak a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül — a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. törvények értelmében — alkalmazást nyerhetnek még a következő életpályáknál: a) A posta szaknál (14. §.) mint pósta-főtiszt, tiszt és gyakornoki tisztviselő; b) pénztári szaknál (18. §.) mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselő, köztörvényhatósági pénztárnok, alpenztárnok, ellenőr, könyvvizsgáló, gyámi pénztárnok; állambizomány pénztárnok és ellenőr; c) kezelési szaknál (22. §.) mint dohánybevéltási felügyelő, dohányárndai, raktári, lottó igazgatósági hivatalnok; d) zálogházaknál (22. §.) mint zálogházi igazgató, ellenőr, könyvelő, pénztárnok, ellenőrzési számtiszt; e) a közmunka- és közlekedési miniszterium 1881. évi 16.506. sz. a. kelt határozata alapján lehetnek vasuti hivatalnokok is; f) felvétetnek a tiszt tanfolyamokba; g) továbbá felsőbb kereskedelmi iskolai tanári pályára is léphetnek. A helybeli tanuló tandíja 12 frt, a vidékieké 20 frt, mely előleges felvételi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejében egyszer-mindenkorra 2 frt, ifjúsági könyvtárra 1 frt s értesítőre 50 kr. Szegénysorsu, jeles előmenetelt tett tanuló tandíjmentességben részesülnek. Minden egyébre nézve az igazgatóság írásbeli, vagy szóbeli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást s szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra is, hogy a fiúk a helyben divó magyar, német és szerb-dalmata nyelveket — otthoni társalgás útján is — könnyebben elsajátíthassák. Az igazgatóság.

Hálalozás. Özv. Weisz Sándorné szül. Frank Anna, Vincze Ignác, Weisz Mór, Flóra, Szidónia, József, Mariska, Zsigmond és Samu, Weisz Joachim és Frank Lipót melyen szomorodott szívvel jelentik a Zomborból Budapestre költözött derék polgárnak Weisz Sándornak f. évi augusztus hó 5-én este 8 1/2 órakor életének 58 ik, holdog házassága 31-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei e hó 7-én d. e. 9 órakor fognak dohány-utca 6. sz. alatti lakásáról a kerepesi út melletti izr. sírkerthben örök nyugalomra tetetni. Kelt Budapestben, 1889. augusztus hó 6-án. Áldás és béke hamvaira!

Panaszkodnak a korzón levő háztulajdonosok, hogy az utcákat megint nappal, névszerűen szerdán a déli órákban söpörtették. Valóban megfoghatatlan intézkedés! Talán kevesebbet ártana az utcán felejtett szemét, mint a 32°-os melegben fölkaivart porfelleg. Miért is ne lehetne az utcasöpörtéssel reggel 3—5 óra közt vagy későn este végeztetni?

Kérelem az izr. hitközségekhez. Az országos magy. izr. tanító egyesület f. hó 21-én tartja rendes közgyűlését. Ezen közgyűlés a magyar zsidó tanítóknak alkalmat szolgáltat saját anyagi és erkölcsi javítása, valamint a zsidó-iskola jólétét előmozdító eszközök megválasztása, illetve foganatosítása fölött tanácskoznia, tehát felekezeti életünk legfőbb tényezői képezik majd tárgyalásaink alapját. A zsidó hitközség jól felfogott érdekei is megkívánják, hogy a hazai zsidó tanító-ság nemcsak több tagja megjelenjen a közgyűlésre, hogy határozatainknak, melyek bizonyára egy a tanítóra, mint az iskolára nézve csak alkalmasak, célserűek és üdvösek lesznek, annál nagyobb hatásuk legyen. Az eszmecserére, mely ily alkalommal az iskolaélet minden mozzanata fölött a tanító közt folyik, hivatal van a tanítóit serkenteni, buzdítani, felvilágosítani, a szent ügy iránt lelkesíteni, tapasztalataink alapul nézeteit tisztázni, véleményeit módosítani, törekvéseit kellő irányba terelni, szóval tevékenységének hatatosabb lendületet adni. Amde a tanítók anyagi helyzete nem olyan, hogy az utazás költségeit fedezhetnék, s így a legtöbb esetben kényyszerítve vannak otthon maradni, noha hivatási kötelességükért sorakozásra ösztönzi. Ez okból fordultunk a t. e. izr. hitközségekhez azon kérelemmel, hogy: kegyeskednének tanítóikat a közgyűlésre való utazásra anyagi támogatás által nagylelkűen buzdítani, és ilyetén módon a hazai zsidóiskola ügyét előmozdítani, miről majd „Értesítőnk” lapjai a legnagyobb hálával meg fognak emlékezni. Budapestben, 1889. augusztus hó 1-én. Az orsz. magy. izr. tanító-egyesület elnöksége.

Pályázatot hirdet Zenta város egy koronai kerületi r. k. magyar tanuló ifjúnak szánt ösztöndíjra augusztus 17-ig.

Köztisztaság dolgában a község példásan szót fogad a kapitányi hivatal július 12-iki keletti intérmének, mert köllőleg tisztán tartja a ház elejét. Kivétel persze itt is van, még pedig szemzetűró, a város kellő közepén, a „Vadászkürt” melletti „Kod veselög zidara” című lehuji, melynek udvarából kolera tenyésztő bűz árad szerteszt; még pedig állandóan és egyre fenygetőben. Kérjük a főkapitány urat, sétáljon el egyszer hazamenet arra. Egy franszen badgast.

Pályázat van hirdetve a zombori törvénysek-hez két hét alatt egy bírói állásra.

Irodalom.

Az Építési Tanácsadó című vállalatból, Gonda Béla miniszteri műszaki tanácsos és műegyetemi magántanár és közérdeklő művéből megjelent a 4-dik füzet melynek tartalmát az ács-, asztalos-, bádogos-, csempédő-, lakatos-, mázoló-, tüvegés-, kárpitos-, parketező-,

távíró- és kutmunkára vonatkozó építési feltételek, továbbá a körüti és vízi építkezésekre vonatkozó általános s az utépítésnél előforduló föld- és sziklamunkákra vonatkozó részletes feltételek képezik. A füzethez a frankfuti vásáresarnok sikerült homlokzati és keresztmetszeti rajza van mellékelve. — Az Építési Tanácsadó megjelenik 2 ives füzetekben. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetni szintén lehet rá és pedig egy évre (18 füzet-re) 5 frt.30 krral, félévre 2 frt 70 krral. — Az előfizetés vagy megrendelés ifj. Nagel Ottó könyvkiadóhivatalába Budapestre Muzem-körut a Nemzetiszinház bérházában küldendő.

A kataszteri fölmérési térképek és egyéb munkálatok másolatainak megszerezhetése.

A részletes kataszteri fölmérés és az ezt megelőző háromszögmetrét és határleírás munkálatainak másolatai alábbi módokozatok mellett mindenki által megszerezhetők. Az ebbeli megrendelések kiterjedhetnek:

- A háromszögmetri háromszögelésnek meghatározott pontjaira;
- Az egyes községek határleírásai jegyzőkönyveire és az azokhoz tartozó vázlatokra;
- Az eredeti térképek kömetszeti, autografiai, esetleg kézzrajzi másolataira;
- A birtok-vázlatok másolataira;
- A felmérési munkálatok kiegészítő részét képező egyéb jegyzőkönyvekre és iratokra.

Az első szám alatti háromszögelési adatok kivételül csak a m. kir. háromszögmetri számító hivatalnál Budapestben; a B., C., D. és E. betű alattiak viszont a megyék csoportozata szerint a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és zágrábi kataszteri térképtárnoknál, esetleg a pénzügyminiszteriumnál rendelhetők meg.

A másolatok kiszolgáltatásáért a kincstárnak fizetendő díjak időről időre a m. kir. pénzügyminiszterium által állapítatnak meg; jelenleg a következők vannak érvényben:

- A háromszögmetri hálózat helyrajzilag összefüggő pontjainak kiszolgáltatásánál fizetendő:
 - egyől husz pontig, minden pont után négy (4) forint;
 - huszonegy ponttól ötvenig, minden pont után két (2) forint;
 - ötvenegyőtől fölfelé, minden egyes pont után egy (1) frt.

Ezen árakban a pontok váza és helyrajzi leírásának elkészítése is befoglalatik.

Helyrajzilag össze nem függő területekre nézve, a kívánt pontok külön-külön megrendelésnek tekintetnek és az értetik fizetendő díj ekkép szabatik meg.

B. A határleírásai jegyzőkönyvekért ivenkint harminc (30) krajeár fizetetik; az azokhoz tartozó vázak másolása pedig, az illető határ kiterjedéséhez képest, egyől ötezer holdig terjedő terfogat után két (2) forinttal; ötezer holdon túl tizenötezer holdig négy (4) forinttal; és tizenötezer holdon túl hat (6) forinttal díjaztatik.

C. A kataszteri térkép-másolatok árai, a szerint, a mint ezen másolatok kömetszetiek, autografiai, vagy pedig szabad kézzrajz útján készültek, különbözők.

Ezen másolatok kiszolgáltatási módokozatára meg- jegyeztetik, hogy:

I. a kömetszeti másolatok csakis egy egész községre terjedő példányokban jöhetnek előadásra, egyes lapok eladása pedig csak akkor foglalhat helyet, ha azok még a könyvmatozás előtt külön rendeltetnek meg, vagy pedig, ha a teljes példányok a megelőzőtt időkben történt laponként eladások által már megcsontkittak.

A községenként teljes példányokban megrendelt kömetszeti másolatok ára, példányonként minden hold és parcella egybeadásából eredményezett ugynevezett „holdrészet” után egy-egy krajeárjával számítottak.

A külön megrendelt egyes szelvénylapok ugyanazon díjazás mellett adnatk ki, olyformán azonban, hogy az illető szelvények mindenkor teljesen, azaz: 500 holdnyi területtel vétetnek számba.

Ugyanezen községnek öt példányban egyszerre történő átvételénél azonban husz százalék (20%) árleengedésnek van helye.

A csonka példányok egyes lapjai kivétel nélkül két (2) forintjával számítottatnak.

Azonkívül Bereg, Győr, Máramaros, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Ugoesca, Ung, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén vármegyék egyes községeire nézve régiebb kiállítású, de mindamellett birtokrendezésekre és különféle szabályozási célokra még mindig előnyösen használható kömetszeti térképmásolatok is léteznek, melyek tömegesebb megrendeléseknél ötven (50) százalékos árleengedés mellett előadásnak. Hasonlóképen Horvát- és Szlavonország községeire nézve ilyen könyvomatok huszonöt (25) százalékra leszállított áron megszerezhetők.

II. Az autografiai másolatok kétfélek és pedig:

- Magyarországi autholitografiai; ezek ára a kömetszetiekével számítottak.
- Horvát-Szlavonországi autholitografiai; előadási áruk laponként ötven (50) krajeár.

III. A szabad kézből készült térkép-másolatok háromféle alakban szolgáltatnak ki: 1. egész községre terjedő példányokban vagy vegyes szelvények szerint; 2. mint térképkivonatok és 3. vázlat alakban.

1. Egész községre vagy egyes lapokra terjedő másolatért minden holdrészet után két (2) krajeár, azonkívül pedig minden ahhoz fölhasználó hollandi regal papir íveért husz (20) krajeár fizetendő. Az egyes szelvények kézzrajzi másolataiért járó díj kiszámításánál a részletek mellett mindenkor csak a tényleges területi tényezők vétetnek a számítás alapjául.

Egész községre terjedő szabad kézzrajzi másolatok kiszolgáltatásának azonban csak kömetszetek hiányában és csak az erre vonatkozó szabályok által érintett esetekben van helye.

A megrendelők kívánságára szinezett térkép-másolatok is szolgáltatnak ki; a szinezésért megtérítendő díjak a következők:

- öt száz holdig holdanként $\frac{1}{10}$ krajeár.
- öt százegy holdtól egyezer holdig minden hold után $\frac{1}{10}$ krajeár.

c) egyezeregytől ötezer holdig minden hold után $\frac{2}{10}$ krajcár, és
d) ötezer egytől fölfelé minden további hold után $\frac{1}{10}$ krajcár.

2. A térkép-kivonatok árai a szerint, amint azok $1'' = 40^\circ$, $1'' = 80^\circ$, vagy $1'' = 100^\circ$ mértékben készülnek, különbözők:

a) Az $1'' = 40$ öles mértékű kivonatok árai a következők:
10 holdrésztől terjedő másolatért egy (1) frt 50 kr.
25 " " " két (2) frt — kr.
50 " " " két (2) frt 50 kr.
100 " " " három (3) frt 50 kr.

egyszázegy fölfele minden további holdrésztől után (3) krajcár;

b) $1'' = 80$ öles mértékű átváltoztatott térképmásolatért: egyszáz holdrésztől egyezeregy holdrésztelenként négy (4) krajcár, egyezeregytől kétezeregy holdrésztelenként három (3) krajcár és kétezeregytől fölfelé minden további holdrésztől után három (3) krajcár;

c) $1'' = 100$ öles mértékű átváltoztatott térképmásolatért: egyszáz holdrésztől egyezeregy holdrésztelenként két három (3) krajcár, egyezeregytől kétezeregy holdrésztelenként (2) $\frac{5}{10}$ krajcár és kétezeregytől fölfelé minden további holdrésztől után két (2) krajcár.

3. A vázlat alaku kivonatok árai:

a) $1'' = 200$ öles mértékű átváltozott másolatért: ötszáz holdig egyezeregy holdig (2) krajcár, egyezeregytől kétezeregy holdig, holdankint egy (1) $\frac{5}{10}$ krajcár és kétezeregytől fölfelé minden további hold után egy (1) krajcár;

b) $1'' = 500$ öles mértékű készült földmívelési térkép másolatért: egyezeregytől kétezeregy holdig holdankint $\frac{5}{10}$ krajcár és kétezeregytől fölfelé minden további hold után $\frac{2}{10}$ krajcár.

4. 2. a) b) c) és 3. a) b) alatt kitett árakban a másolatok színezése, kirajzolása, megírása és egy területi kimutatásnak elkészítése is befoglalatik.

A térkép-kivonatok kizárólag csak vászonra feszített angol-velin papíron készíttetnek, a melyért a megrendelő fél által egy év után hetven (70) krajcár, $\frac{1}{2}$ év után negyven (40) krajcár és $\frac{1}{4}$ év után husz (20) krajcár fizetendő.

A térkép-kivonatok kivétel nélkül a címlapon hitelesítési záradékkal ellátva adatnak ki a közönségnek, mi végből a megrendelő minden, akár 1, $\frac{1}{2}$, vagy $\frac{1}{4}$ ívből álló másolatra ragasztandó egy darab egy (1) forintos bélyegjegyet a térképtárnoknak beszolgáltatni tartozik.

D. A közönségnek teljes példányokban megrendelt bírtokvázlatok ára, holdrésztelenként három (3) krajcár számítatik; azonkívül pedig minden ahhoz fölhasznált lap másoló papírért egy (1) krajcár és minden negyed lap kemény tábláért öt (5) krajcár fizetendő.

E. Minden kataszteri munkálatok alkatrészeit képező egyéb iratok és jegyzőkönyvek másolatért inekint harminc (30) krajcár fizetendő.

Közérdekkel bíró esetekben a pénzügyminiszterium magánfeleknek kivételesen a fölmérési munkálatok egyes alkatrészeinek saját közgei által a térképtári helyiségben és pedig a térképtárnok fölgyelete alatt leendő lemásolását is megengedi; ez esetben az illetők által a szabályszerű díjak fele fizetendő.

A megrendelések elfogadására fölhatalmazott egyes kataszteri térképtárak területi illetőségére nézve megjegyeztetik, hogy a Bács-Bogrogh vármegyére vonatkozó térképek a temesvári kir. térképtárban rendelhető meg.

Az idevágó kívánalmak tehát, a mennyiben azok a háromszögmérési hálózatra vonatkoznak, a magy. kir. háromszögmérési számító hivatalhoz Budapesten; a többi fölmérési munkálatokra nézve pedig, az elősorolt beosztáshoz képest, az illető kir. térképtárakhoz intézendők, melyek a megrendelések elfogadására, valamint a másolatok végrehajtására és kiszolgáltatására hivatva vannak.

A kataszteri fölmérési munkálatok másolatára vonatkozó megrendelések bélyegmentesek.

BÁCSORSZÁG.

Irta: Csillag Károly.
Kis-Hegyes.

A Teleszkáról azt mondani, hogy hegység, éppen olyan, mint mikor a pesti grajzlerosnét nagyságos aszszonyának nevezi a cseléde. Még a domb elnevezés megjárja. Ennek a Teleska dombozatnak legszebb része az, amely Kis-Hegyesnek kulai határán húzódik el, alkotván amottan egy völgyet, melybe Magyarország összes cigányait be lehetne kvártélyozni, kik a szél ellen megvédvé volnának.

Kis-Hegyes a szó szoros értelmében egy mélyedésben, valóságos kis völgykötényben fekszik, s a távolról érkező, a templom keresztje úgy látszik, mintha a földhöz nőtt volna ki.

Ez a Kis-Hegyes, ha egyéb érdeme sem volna, azzal mégis celebrál, hogy tisztán magyar falu, ahol a németet csak a szomszédságból ismerik, és történelmi tradíciója is nem éppen jelentőségtelen, hiszen ott van a hegyesi csataemlék, mely három község határában van felállítva, és míg azelőtt veszekedett a három község, hogy hova állítsák az emlékszobrot, mert mind-egyik a maga határába kívánta, most, amidőn gondolni kell a csataemléket az idő és növényzet ellen, mind a három egymásra ráfogja a díszességét.

A hegyesi külvároستól nem igen tudna meggazdagodni a Riunione vagy a Duna biztosító társaság, mert a külváros, illetve hegyoldal lakói cigányok, akik a hegyből kivált laktermekben azon biztos tudattal mennek nyugodni, hogy házuk leégni nem fog és hogy annak falából egy téglát sem hordanak el a szomszédok.

Hanem hiszen nem volnék igazságos, ha saját szülőfalumról csupán hideg körvonalakat vetnék papírra s nem is volna praktikus Kis-Hegyesről földrajzi ismertetést írni, s érdekesebb is vele inkább lélektanilag foglalkozni.

A régi Kis-Hegyesről van szó, úgy amint az még két évtizeddel ezelőtt volt, mert köztünk légyen a szó, én már annyira tudok visszaemlékezni.

Még akkor in floribus uralkodott ott a kincstári ispánság.

Es az ispáni lak, mely mai nap is olyan mint akkor volt, központja a kis-hegyesi beléletnek.

Igazi bácskai ispánság volt ez; volt ott bővíben minden s a kapu mindig nyitva állott bármi néven nevezendő vendégek előtt. Aki oda józanon ment be, az részegen jött ki, már pedig nagyon sokan mentek be józanon.

Az ispány urnak volt egy segédje, akinek a hivatala az volt, hogy nem volt hivatala. Mikor „szabadideje” volt, akkor a principálisával quaterkázott, már pedig nagyon sok szabadideje volt — kivéve a pénteki napot, mert akkor bójtólnie kellett — ez pedig rá nézve a legnagyobb munka volt — és akkor semmire sem ért rá.

Ez az ispánysegéd, mint akkoriban mondották, „nagyon jó pipa” volt, akit minden jóra fel lehetett használni.

Mikor jókedve kerekedett, egykoron a harangozóval déli 11 órakeret harangoztatott és gyönyörködött aztán, hogy a faluban majdnem minden asszony verést kapott az urától, mert az ebéd déli harangszóra nem volt készen.

Róla mesélték, hogy Szeghegyen, mikor téli időben a jó németek a templomban voltak és facipóiket, műnyelven klumpáikat a templomajtón kívül hagyták, ő minden facipóbe vizet öntetett, s mire a németek kijöttek az istentiszteletről, cipőikbe belefagyott a víz és kénytelenek voltak harisnyájukban sáron és havon keresztül hazamenni; s azóta nem járnak többé klumpákkal a templomba.

Ez az uri ember az ispányi háznak nem volt egyedül mulattatója. Volt még egynehány jó cimborája, akikkel együtt bolondabbnál bolondabb dolgokat eszeltek ki az egész falu mulattatására, s a falusi emberekből mindig tudtak találni egynehányat, akiken ilyen tréfákkal kísérleteztek.

Ilyen kísérleti tárgya volt ennek a kompániának egy tanító — akinek a politika volt a szenvedélye. Telen, nyáron, esőben, fagyban ez a tanító mindig politizált. A kaszinóban, ahonnan ez a tanító politikai meggyőződéseit merítette, egyszer megráfalták. Kezébe csuszattak 1848-ból egy újságlapot, s a politikai magister nem tekintve az újság keltezési idejét, beleléte magát abba a gondolathoz, hogy Jellasiak már holnap betör a Bácskába és föltőlrel fél milliónyi muszka áll készletben Magyarország ellen. Izgatottan és fejevesztetten járt a faluba és telebeszélte a nép fejét, hogy jön a muszka, holnap már itt lesz. Persze, hogy elmúlt jó egynehány nap és a muszka még mindig nem jött és ő e fölött egy fél évig is okoskodott, hogy ennyire még sohasem hazudott egy újság — míg aztán nagy idő után megtudta, hogy a háborúhíres lapot még 1848-ban nyomtatták.

Még most megvan egy fénykép, amelyen az a vigkedélyű társaság magát az utókor emlékének megörökítette; tipikus alakok, csak rájuk kell nézni és egyegy bolond életrajtot lehetne róluk megírni.

S miként az idő, ugy az ő nyabusuk is mulott és fogyott és Kis-Hegyes községe most már azokhoz képest olyan prózai lett, mint egy fővárosi reklámregény egy Mathisson-féle ódához képest.

Es ennek csak a civilizáció az oka. A pest-zimonyi vasutvonal elsöpörte a kaszálók — idylljeit és fürjeit és ahol azelőtt pacirtsászó és madárenek töltötte el a levegőt, most a vasuti bakter söpri az utat és egy elámosodott kalauz „mehet” kiáltása kergeti el az illúziót.

Ámbár kevés, de mégis jelentékeny változás történt azóta Kis-Hegyesen.

A templom előtt ugyan már régebben egy új Flóriánt emeltek; a falu bolondját nadrágban járatják, a kulai sört csak hétköznap isszák, és ami még nevezetesebb, új községházat építettek.

Azelőtt jó lábom állott a község, de a községháza állt rossz lábom, most meg a községháza áll jó — és a község rossz lábom, ami talán mindegy.

A szélmalomok is úgy forognak, mint azelőtt és azóta nem indítottak ellenük becsületsértési pört; mert t. i. és ez még 1869-ben történt, hogy az akkori községi árvaatyja és a falusi rektor a malom mellett beszélgettek, miközben a molnár megindította a gépezetet és a szélmalom lapátja csunyanl areul ütötte mindkettőt.

A képviselőtestület sértve látván ezáltal magát, a szélmalom tulajdonosa ellen becsületsértési pört indított, s amióta ezt a pört elveszítették, azóta a szélmalom ellen senki sem pereskedik Kis-Hegyesen, de annál inkább a regále és adókvétó bizottság emberei ellen.

Kis-Hegyesnek legnagyobb nevezetessége az epreskert; mert olyan epreskert elég van az országban, ahol eperfák vannak, de olyan epreskert, ahol eperfa sincs, az már a nevezetességek közé tartozik és ilyen a kis-hegyesi epreskert.

Nem kevésbé nevezetes a kis-hegyesi bara és pedig hangászati szempontból. Olyan koncertet, mint a milyent a barai békák tudnak csapni, nem mindenütt lehet hallani, és szigorú rendelet van kiadva az iskolásgyerekeknek, hogy ezeket a hangásokat fogdosni nem szabad, sőt ugy hallani, hogy a golyák ellen is tilalomfakat fognak kitűzni a bajsai határon, mert ezen a sorompón adómentesen jöhet még ember és állat a faluba.

S aztán hogy a népszokásokról is megemlékezem, elég lesz csak egyet is fölemlíteni. Azt t. i., hogy olyan ember még nem volt Kis-Hegyesen, akinek a nép legáltalán is egy melléknevet nem adott volna; van ott füles-, lábos-, rapos-, fias-, sietős-, hideglélős- és mindenféle fajta kiadása ember, úgy hogy azt a bácskai mondst azzal kellene kiegészíteni, hogy akit Kis-Hegyesen meg nem keresztelnek, az is bejárhatja az egész világot.

Egy férj kesergése Páris miatt.

Jaj, vége van! Nem esik jól étel, ital, álom, Eszem eláll, a fejem zúg, soká ki nem állom. — Mintha folynának a napok most is áprilisba! — Mondom: senki feleségét ne vigye Párisba.

Áz anyósom már rég azt a magaslatot járja. Akármit mond; soha semmit nem adunk szavára. Mondta ezt is, de mi akkor sem akartuk hinni, Hogy döröszeg azt a sok pénzt idegenbe vinni. Hagyján a pénzt! — bár 500 flór nem is csekély kvóta, Haj de a feleségemmel nem bírok azóta. Szeme, füle, szíve ott van Párisba', Turinba', Én teremtom, mért juttattál ily keserves kínba??!

Majorságunk szépecskén van, — magunk nevelése! — Kora reggel történnék meg annak etetése. De az én nöm felesapott már párisi némernek. Hol 2 óraker fektésznek, 11-ker kelnek. Az ebédet két hét óta mind *diné*-nek hívja. Mert mindig elkésik véle, csak a fogát szíjja. Egyszer sóltan, másszor kozmás, majd meg félfővőben, — Nem csuda: esze ott jár a *bulonyi erdő*-ben.

Öt lányunk van; a nagyobbak most telik 8 éve, (Eleg istenverés rajtuk ez magában véve) Eddig anyjok gondolt rájuk, meg-meg fésülgette, De most ezt a virtusát is úton felejtette. S a nevéket kicsavarja mindnek, valahánynak. Bőskét szólítja Eliznek, Zsuzsit meg Züzán-nak. A szomszédunk hentes asszony, 120 kilót számlál, Hanem azért nem volt tovább soha Fehérvárnál. S az én nöm öt nagy kegyesen szólítja madám-nak, Örül neki amaz, mint a ló a cifra hámnak. „Szüperb”, „sarmán” s más efféle szavakkal kísérti, Nagyokat nyel a hentesné, mint aki azt érti.

— Mily silány a mi községünk, ez a Sövényháza. Sanz-Elyzét, Plaszk-Konkordot úntig magyarázza. Szóval a franciaságnak semmiben sincs híjja. Bon-zsúroz a rektorral is s moszszúró-nek hívja. Képelete paripái éjjel is ragadják, Eiffel tornyok s más egyebek, aludni se hagyják. S én ily kínos állapotban sóhajgatok titkon: Én Istenem mindenütt jó, de legrosszabb itthon.

Ujabbban meg az a dolog fészkelte a fejébe', Hogy a zóna tarifával lemegyünk Erdélybe. Mert ő magát Sövényházán megunja halálig. Az utazás — vette észre — csak hasznára válik. „Gyilkolom én a zónádat — mondok neki — asszony, Vigyázz, hogy a mérég engem szerte ne fakasszon!” De mikor így kivágom a legerősebb kártyát, Akkor meg az anyósom is neki fogja pártját.

Zúg a fejem, tárcám üres, az életem átok, Agglegények hej de nagyon irigykedem rátok, Szeretném beölni magam a kalamarisba. — Feleségét soha senki ne vigye Párisba!!!

Kajabusz.

N a p t á r. Augusztus.

Havi és beti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
9 Pént.	Román vért.	Erik	28 Prochor.
10 Szom.	Lőrinc	Lőrinc	29 Kallinik.
11 Vas.	F9 Susanna	F8 Herm.	30 A 9 Silas
12 Hétfő	Klára	Klára	31 Eudocim
13 Kedd	Hypolit	Ipoly	10 Augusz.

Felelős szerkesztő: Dr MOLNÁR ISTVÁN LAJOS
Helyettesíti:
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

9615. szám
1889.

Árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezeleése alatt levő s alább felsorolt kincstári koresma épületek mint koresmálásra szánt üzleti helyiségek; **de italméresi jog nélkül 1890. évi január 1-től 1892. évi december végéig terjedő három évi bértartamra** az alább kitézett helyeken és időben felsőbb jóváhagyás fentartása mellett nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10% bánatpénzként az árverelő bizottságnál letendő. A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. A zárt írásbeli ajánlatok borítékán a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, megnevezendő. Ily ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek az alább megnevezett ispánságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Haszonbérbe fognak adatni: **I. Kulán a kir. kincst. ispánságnál f. é. szeptember 2-án d. e. 10 óraker.** Uj-verbázi szilipkoresma istállóval 150 frt kikiáltási árral. — **II. Apatinban a m. kir. kincstári ispánságnál f. é. augusztus 31-én d. e. 10 óraker.** Szántóvái koresmaépület 250 frt, csataalfjai koresmaépület 250 frt, baracska-gyurtyi csardaépület 110 frt, keryyajai koresmaépület 220 frt kikiáltási árral. — **III. Palánkán a m. kir. kincst. ispánságnál f. é. augusztus 29-én d. e. 10 óraker.** O-palánkai esébi csarda melletti föld 8¹⁰⁰ h. 200 frt kikiáltási árral 1890. január 1-től 1892. szeptember végeig. — **IV. Szegeden a m. kir. jószágigazgatóságnál f. é. szeptember hó 6-án d. e. 10 óraker.** Keglevichháza vörösesárdai koresmaépület 40 frt kikiáltási árral. — Szegeden, 1889. évi augusztus hó 2-án, **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utányomat nem díjazatik.) 2-1